

HÍRADÓ

Matematikai-közgazdasági tanácskozás Freibergben (NDK)

1968. október 3. és 5. között rendezte a Német Tudományos Akadémia Alkalmazott Matematikai és Mechanikai Intézete és az Állami Tervbizottság Közgazdasági Kutató Intézete — több más intézménnyel közösen — az MKÖ (Mathematik und Kybernetik in der Ökonomie) II. konferenciájának tanácskozásait. A házigazdai tisztet a patinás múltú freibergeri Bányászati Akadémia kollektívája töltötte be.

A konferencián mintegy 700 NDK-beli matematikus, közgazdász, statisztikus, tervező és számítógép-szakember mellett szovjet, csehszlovák, magyar és nyugatnémet vendégek vettek részt. A konferencián megjelent és felszólalt Kantorovics professzor is.

Az MKÖ első, 1964-ben tartott tanácskozása óta az NDK-ban ugrásszerűen fejlődött a matematikai és számítógépes módszerek közgazdasági felhasználásának kutatása és gyakorlati alkalmazása. A freibergeri konferencia e fejlődés hívépét adta.

A konferencián négy szekció működött:

1. Matematikai alapok.
2. Kibernetika.
3. Mikroökonómiai alkalmazások.
4. Makroökonómiai alkalmazások.

Az előadók elméleti jellegű eredményekről és gyakorlati alkalmazásokkal összefüggő kutatásokról számoltak be.

Több előadás igen élénk vitát, nemegyszer heves ideológiai diszkussziót váltott ki. A referátumokból kitűnt, hogy német kollégáink jól ismerik a baráti országokban folyó matematikai-közgazdaságtani kutatásokat, és igyekeznek azok tapasztalatait saját munkájukban hasznosítani. Kétségtelen például, hogy a lengyel gazdaságkibernetikai kutatások és a magyar kétszintű tervezéssel kapcsolatos kutatások serkentő hatást gyakorolnak az NDK-ban folyó munkákra.

Magyar részről Bod Péter, az MTA Matematikai Kutató Intézetének tudományos főmunkatársa és Gyurkó Lajos, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem adjunktusa vett részt a konferencián.

B. P.

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága országai Gazdasági Főtanácsadójának VI. Konferenciája

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága rendezésében 1968. november 4—9. között Genfben konferenciát tartottak, amelyen a többszintű tervezés és döntéshozatal kérdéseit vitatták meg. E téma nemcsak a szocialista országok részéről keltett nagy érdeklődést, ahol — a gazdasági reformok következtében — a döntéshozatali szintek átalakulása folyamatban van, hanem a nyugati országok részéről is.

A többszintű tervezés és döntéshozatal bonyolultsága, szerteágazó volta miatt a téma alcsoportokban került napirendre. Ezek az alcsoportok a következők voltak.

- Az átfogó (népgazdasági) tervek kidolgozása és a gazdasági döntések.
- Az átfogó (népgazdasági) tervek végrehajtása és a gazdasági döntések.
- A regionális tervek és a gazdasági döntések.
- A tervek és a gazdasági döntések az alapvető gazdasági és szociális szolgáltatások területén.
- A többszintű tervezés és döntéshozatal modellrendszerei.

A bevezető tanulmány: *A többszintű tervezés és döntéshozatal megvitatása után,*

amelyet J. MARGOLIS (USA, Stanford Egyetem) és W. TRZECIAKOWSKI (Lengyelország, Külkereskedelmi Kutató Központ) készített, a konferencia a részt vevő országok tanulmányait vitatta meg.

Magyar részről két tanulmány szerepelt: az egyik a többszintű tervezés és döntéshozatal kérdéseivel foglalkozott az új gazdasági mechanizmusban, a másik a két-szintű népgazdasági programozás (1966—70) főbb tapasztalatait összegezte.

A konferenciára benyújtott tanulmányokat, valamint a vita alapján levont következtetéseket az Európai Gazdasági Bizottság Titkársága a jövő évben önálló kiad-

ványban teszi közzé. (Megemlítem, hogy a Gazdasági Főtanácsadók IV., 1964. évi konferenciájának anyaga — Macro-Economic Models for Planning and Policy-Making, United Nations, Geneva — 1967-ben jelent meg.)

A konferencián 25 ország és néhány nemzetközi gazdasági szervezet képviselőiben mintegy 70 gazdasági tanácsadó vett részt. Hazánkat Ganczer Sándor, a Tervgazdasági Intézet igazgatója, Gadó Ottó, az Országos Tervhivatal fősztályvezetője és Báger Gusztáv a Tervgazdasági Intézet mb. osztályvezetője képviselte.

B. G.

Tudósítás a Közgazdasági Társaság matematikai közgazdasági szakosztályának életéről

1968 októberében — a Közgazdasági Társaság közgyűlése előtt — újjáavasztottuk szakosztályunk vezetőségét. A szakosztály elnöke Bod Péter, alelnöke Szokolczai György lett. A vezetőség megvá-

lasztásánál fontos szempont volt annak biztosítása, hogy a testület — lehetőség szerint — valamennyi érdekelt intézményt képviselje. Az új tagokkal kibővített vezetőség a következő:

BÁGER GUSZTÁV	Tervgazdasági Intézet
BOD PÉTER	Matematikai Kutató Intézet
BRÓDY ANDRÁS	Közgazdaságtudományi Intézet
CSÁGOLY FERENC	NIM Ipargazdasági és Üzemszervezési Intézet
DEÁK JÁNOSNÉ	Pénzügyminisztérium
ÉLTETŐ ÖDÖN	Központi Statisztikai Hivatal
GANCZER SÁNDOR	Tervgazdasági Intézet
VÁGINÉ JÓNÁS ANNA	Tervgazdasági Intézet
KORNAI JÁNOS	Közgazdaságtudományi Intézet
KREKÓ BÉLA	Egyetemi Számítóközpont
MESZÉNA GYÖRGY	Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem
NAGY ANDRÁS	Konjunktúra és Piacutató Intézet
SIMON GYÖRGY	Közgazdaságtudományi Intézet
SZAKOLCZAI GYÖRGY	Infelór
TARDOS MÁRTON	Konjunktúra és Piacutató Intézet
THEISZ EDE	Központi Statisztikai Hivatal
ZIERMANN MARGIT	Országos Tervhivatal

Szakosztályunk is, mint a Közgazdasági Társaság többi szakosztálya, társadalmi-egyesületi bázis, amely arra hivatott, hogy elősegítse a hazai tapasztalatok megismerését és megvitatását, valamint a külföldi eredmények átvételét. Céljaink között szerepel, hogy más szakosztályokkal is kapcsolatba kerüljünk, megismerkedjünk munkájukkal és segítsük őket a matematikai módszerek tudományos színvonalon történő alkalmazásában. E célkitűzés je-

gyében 1968. október végén a matematikai-közgazdasági, a népgazdaságtervezési és a statisztikai szakosztályok közösen szervezték meg két holland professzor, J. SANDEE és T. KLOEK előadását, melyet az „Ökonometriai modelleknek a holland gazdaságpolitikában való felhasználásáról”, illetve a „Keresleti függvényekről” tartottak. FILEP GYÖRGY „A kohó- és gépipari vállalatok IV. ötéves terveinek meghatározása lineáris programozási mo-

dellek alapján” című előadását az ipargazdasági és népgazdaságtervezési szakosztályok tagjainak részvételével terveztük.

A Közgazdasági Társaság Elnökségét régóta foglalkoztatta az intézményesített közgazdász-továbbképzés. Ennek érdekében született meg az a döntés, hogy Közgazdász Továbbképző Intézetet hozzanak létre. Az intézet munkáját azzal kívánjuk segíteni, hogy felmérjük tagságunk érdeklődését a továbbképzés iránt. Emellett a szakosztályon belül — speciális szemináriumok szervezésével is — megpróbáljuk a legújabb matematikai módszereket megismertetni.

Szakosztályunk programjának fontos része, hogy ez év őszére több napos tudományos kollokviumot tervezünk *A hosszútávú népgazdasági tervezés és az ún. „gazdasági szabályozók” tervezésének matematikai modellezésével összefüggő problémák* címmel. Ismeretes, hogy e témakörben számos tudományos publikáció született és széles körben folynak kutatások. A kutatók közül jó néhányat már felkértünk, hogy eredményeikről tartsanak előadást a kollokviumon.

A Közgazdasági Társaság 1968. októberi közgyűlésén az Elnökség beszámolója hangsúlyozta a pályázatok kiírásának fontosságát. Szakosztályunk e gondolat jegyében pályázatot szándékozik hirdetni a matematikai módszerek közgazdasági alkalmazásáról. Pályázatunk eredményesen szolgálhatja a szakosztály tagjai közötti kap-

csolatok elmélyítését, és elősegítheti tehetőséges fiatal matematikai közgazdászaink érvényesülését.

Szakosztályunk együttműködik a hazai rokon területeken működő egyesületekkel — többek között a Bolyai Társulattal és a Neumann Társulattal — és feladatának tekinti a matematikai közgazdászok nemzetközi szervezeteivel való kapcsolatok kiépítését és elmélyítését. Segíteni kívánjuk tagjaink részvételét a nemzetközi rendezvényeken.

Új matematikai közgazdasági folyóiratunknak, a SZIGMÁnak megindításában szakosztályunk kezdeményező szerepet játszott. Jelentős szerkesztő bizottsági funkciót vállalt vezetőségünk a folyóirat további gondozásában is. Többek között tervezzük, hogy a folyóirat egyes számainak megjelenése után kritikai értékelést végzünk.

Végül megjegyzem: szeretnénk új tagokat bevonni a Szakosztály munkájába. Elsősorban azok közül, akik az elmúlt években kezdtek foglalkozni matematikai módszerek alkalmazásával. Különösen fontosnak tartjuk fiatal terv-matematikuskollégáink aktivizálását; a Fialat Közgazdászok Klubjával és a Közgazdaságtudományi Intézet KISZ-szervezetével együttműködve a fiatal kutatók számára önálló tudományos fórum megteremtését is tervezzük.

Kovács Ilona
a szakosztály titkára

Az Ökonometriai Társaság megbízása

A nemzetközi Ökonometriai Társaság (Econometric Society) lehetővé tette, hogy magyarországi tagjai tagdíjukat forintban fizessék be. A tagsággal kapcsolatos szer-

vezési teendők ellátásával a Társaság dr. MARTON ADÁMOT (Központi Statisztikai Hivatal, Bp. II., Keleti Károly u. 5—7.) bízta meg.

Szerkesztőségi hír

Lapunk szerkesztője, MARTOS BÉLA (Közgazdaságtudományi Intézet) az Egyesült Államokba utazott, ahol a Purdue Egyetemen (Lafayette, Indiana) vendég-professzorként előadásokat tart. Távollé-

tében, februártól júniusig, a szerkesztői teendőket BOD PÉTER (Matematikai Kutató Intézet) és BRÓDY ANDRÁS (Közgazdaságtudományi Intézet) látja el.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Közgazdasági Társaság Matematikai-Közgazdasági Szakosztálya és a SZIGMA szerkesztősége

p á l y á z a t o t h i r d e t

„Matematikai (operációkutatási) módszerek konkrét felhasználása vállalati gazdasági döntések előkészítésében” címmel

Pályázati feltételek:

1. A pályázaton egyénileg vagy csoportosan bárki részt vehet.
2. A pályaművek terjedelme lehetőleg a 100 gépelt oldalt ne haladja meg. A felhasznált irodalmat fel kell tüntetni.
3. Pályázni csak eddig nem publikált pályaművekkel lehet; disszertációs munkák a pályázatból ki vannak zárva.
4. A Bíráló Bizottság nem javasol jutalmazásra olyan tanulmányokat, amelyekben kizárólag a szakirodalomra támaszkodó modelleképzelések és javaslatok találhatók, és hiányzik belőlük a vizsgált vállalat adottságainak a konkrét elemzése. A gyakorlatban kipróbált, bevált és ténylegesen felhasználásra kerülő módszereket ismertető tanulmányokat előnyben részesítjük a kizárólag elméleti értékű eredményeket tartalmazó tanulmányokkal szemben.
5. A pályaműveket lezárt borítékban, jeligével ellátva 3 példányban 1969. augusztus 31-ig kell a SZIGMA szerkesztőségéhez (Budapest V., Münnich Ferenc u. 7. II. e.) eljuttatni. A borítékon feltűnően meg kell jelölni: „Pályázat”. A pályázathoz jeligével ellátott lezárt borítékot kell mellékelni, amely a szerző (szerzők) nevét, lakáscímét, munkahelyét és beosztását tartalmazza. A jeligés borítékokat a Bíráló Bizottság a díjak odaítélése után és csak díjazott, vagy dicséretben részesített pályázatok esetén bontja fel.
6. A pályadíjakat az erre felkért Bíráló Bizottság javaslatai alapján a Matematikai Közgazdasági Szakosztály vezetősége ítéli oda 1969. november 30-ig. Eredményhirdetésre 1969. decemberében a szakosztály nyilvános ülésén kerül sor.
7. A pályadíjak a következők:

I. díj 10 000.- Ft.

II. „ 5 000.- „

A szakosztály vezetősége a pályaművek alkalmasságától függően további néhány pályázatot dicséretben és 1000–2000 forintos jutalomban részesíthet.

8. A díjazott pályamunkákat szerzőik a pályázat elbírálása után saját belátásuk szerint publikálhatják. Kívánságra a tanulmányokat, vagy egyes részeit a SZIGMA külön szerzői honorárium mellett közli.
9. A pályázat részleges sikertelensége esetére a Szakosztály vezetősége fenntartja magának azt a jogot, hogy a díjakat egyáltalában ne, illetve csökkentett összegben, vagy más megosztásban adja ki.
10. A pályázattal kapcsolatban szükség esetén felvilágosítást nyújt Kovács Ilona, a Matematikai Közgazdasági szakosztály titkára. (MTA. Közgazdaságtudományi Intézet. Tel: 127–294)

A Magyar Közgazdasági Társaság Matematikai
Közgazdasági Szakosztálya
és a
SIGMA Szerkesztősége

PÁLYÁZAT

az Econometric Society 1969. évi európai konferenciájára való kiküldésre

Az Econometric Society ezévi európai konferenciáját szeptemberben rendezi Bruxelles-ben. Szakosztályunk vezetőségének előreláthatóan lehetősége lesz arra, hogy egy vagy két matematikus-közgazdász szakember részvételének a devizatámogatását előmozdítsa.

Ezúton hívjuk fel olvasóink figyelmét erre a lehetőségre. Azok a szakemberek, akik a konferencián részt kívánnak venni és kiutazásukat munkahelyük nem tudja biztosítani: f. év április hó 30.-ig írásban kérhetik a fentjelzett támogatás elnyerését.

A támogatás elnyerése érdekében írt jelentkezésben kérjük közölni a pályázó személyi adatait (név, életkor, munkahely és munkakör, iskolai végzettség, tudományos fokozat, nyelvtudás) valamint a részvételi szándék speciális indokait (a konferencián előadást kíván tartani, a konferencia anyaga kutatási témájába vág, stb.).

A szakosztály vezetősége május hó folyamán dönt a támogatási kérelmek ügyében. A jelentkezéseket közvetlenül a szakosztály elnökének kérjük megküldeni (Bod Péter. MTA Matematikai Kutató Intézet. Bp. V. Reáltanoda utca 13.).

*Magyar Közgazdasági Társaság
Matematikai-Közgazdasági
Szakosztály*

KORNAI JÁNOS

**MATHEMATICAL PLANNING
OF STRUCTURAL DECISIONS —
MATHEMATISCHE METHODEN
BEI DER PLANUNG DER ÖKONOMISCHEN
STRUKTUR**

(A gazdasági szerkezet matematikai tervezése)

Angol nyelven 526 oldal · 61 ábra · 55 táblázat · Kötve 180,— Ft

Német nyelven 492 oldal · 62 ábra · 55 táblázat · Kötve 130,— Ft

A mű témája egy-egy ágazat vagy egy egész népgazdaság szerkezetére vonatkozó tervek matematikai megalapozásának módszertana. Olyan matematikai modelleket ismertet, amelyek felhasználják a hagyományos tervezés által rendszeresen összeállított adatokat; e munka eredményei közvetlenül összehasonlíthatók a hagyományos módon megalapozott tervekkel.

×

DAVID RICARDO

**MEGJEGYZÉSEK MALTHUS
„A POLITIKAI GAZDASÁGTAN ELVEI”
CÍMŰ MŰVÉHEZ**

(Malthus könyvének szövegével)

Kb. 450 oldal · Kötve kb. 60,— Ft
(Sajtó alatt)

A kötet voltaképpen két művet tartalmaz: Thomas Robert Malthus (1766—1843) *A politikai gazdaságtan elvei* c. könyvét és David Ricardo (1772—1823) hozzáfűzött, erősen polemikus jellegű *Megjegyzéseit*. Malthus könyve már eleve a Ricardo nézeteivel való vitában született. Érthető tehát, hogy Ricardo alapos bírálatnak vetette alá Malthus munkáját; különösen Malthus értékmérőjével, továbbá földjára-elméletével és a túlságos tökefelhalmozás hátrányos hatásáról vallott felfogásával nem értett egyet. A Malthus—Ricardo-vita nemcsak tartalmi szempontból érdekes, hanem módszertanilag is: bepillantást enged a klasszikus közgazdaságtan két jelentős képviselőjének munka- és vitamódszerébe.

AKADÉMIAI KIADÓ
BUDAPEST

Megjelent
A Magyar Tudományos Akadémia
Közgazdaságtudományi Intézetének Közleményei c. sorozatban:

1

Schmidtné Kígyóssy Éva

A SZAKKÉPZÉS TÁRSADALMI RÁFORDÍTÁSAI

92 oldal · Ára 25, — Ft

2

Ihrig Károly

A FÖLDÁR ÉS A FÖLDÉRTÉK A KAPITALIZMUSBAN

Szabó Gábor

**A FÖLD GAZDASÁGI ÉRTÉKELÉSÉRŐL
A SZOCIALIZMUSBAN**

112 oldal · Ára 25, — Ft

Kapható az Akadémiai Könyvesboltban (Budapest V., Váci u. 22.)
vagy bármelyik más könyvesboltban